

V PRÁCI A VĚDĚNÍ JEST NAŠE SPASENÍ.

Protokol prvního sjezdu Matice Vyššího Vzdělání, obdvaného ve dnech 24.—25. července v Iowa City, Iowa.

(Vydáno z časopisu "Komenský".)

Pokročování.

Pan Severa podal návrh, že k rozšíření a zabezpečení Matice, jakož i k odstranění předsudků, jakoby toto byl podnik snokromy, měl by být zvolen patnáctičlenný Sbor Důvěrníků (Board of Trustees), z jehož středu by se volil Výkonný Výbor. Na to vyzval si slovo předseda sjezdu pan A. J. Čejka, který podal návrh ten, že by se měli důvěrníci voliti od jednot a spolků, kteří jsou trvalými členy a na podnik větší částkou přispěly. Ku příkladu Jednota ČSPS, dále Jednota Českých Dam a Tě. Jed. Sokol v New Yorku. Důvěrníci totiž by byli zodpovědní nejen Matici, ale i tělesu, od kterého by byli zvoleni a zajistě že by se vynasnažili účelu svého věrně a čestně do- státi. Zástupci sjezdu souhlasili s návrhem, avšak nabádali k opatrnosti, aby možné radikální změny neměly potom neblahý vliv na další vývoj a úspěch Matice. Na návrh usneseno zvoliti pětičlenný výbor, který by otázku tuto důkladně projednal a výsledek předložil sjezdu následující den.

Pan Měkota upozornil, že práce Výkonného Výboru stálo přibý- vá a že je žádoucí, aby za pří- měřenou odměnu zjednána byla schopná výpomocná síla, která s Matiční prací obeznána jest a mohla čas a péči záležitostem to- hoto tělesa věnovati. Pan Šimek souhlasil a vysvětlil přítomným zástupcům, jak mnoho času, práce i hmotných obětí bylo podniku až dosud přineseno pokladníkem p. Severou a tajemníkem p. Korá- bem, jakož i jinými členy Vyk. Výboru a poukázal na práci, jakou vedení podniků vyžaduje, po- dotkl, že nemožno děle žádati, by oběti ty byly stále žádný. Přiját byl návrh pana Severy, by zvolen byl pětičlenný výbor, který by tu- to záležitost podrobněji probral. Na to zvolen následující výbor: Pan A. J. Čejka, předseda, W. F. Severa, Jos. Měkota, B. B. Letov- ský, Otto Kubín a B. Šimek. Vý- boru tomuto také bylo uloženo projednati otázky, týkající se vol- by sboru důvěrníků. Na návrh schůze se odročila na 9. hodinu ráno následujícího dne.

Druhý den zasedání, 25. července 1909.

Schůze zahájena byla předsedou sjezdu p. A. J. Čejkou v 9:30 rá- no. Protokol z předešlé schůze byl čten a přijat. Tajemník Vyk. Výboru pan P. A. Koráb přečetl dopis od Hlavní Úřadovny S. P. J., kterým se slečna Sárka Hrbkova opravňuje zastupovati organizaci tuto. Při zahájení dal- šího jednání, které sjezdu předlé- halo, podal pan Severa návrh, že nynější způsob volby Výkonné- ho Výboru by se měl změnit tak, aby nominace odpadla a předlože- na byla členům pouze jména člo- věků k přímé volbě. Po delší ú- vazce a výměně názorů usneseno bylo neměnit dosavadní způsob volby, avšak přidati k tomu, aby při každé volbě a předešlého- ní nominaci předložena byla jména všech jednotlivých členů Matice za účelem výběru čekaneč.

Výbor z předešlé schůze us- tanovený k vyšetření otázky, tý- kající se sboru důvěrníků, změ- n v řízení Matice a jednání výpomocí Vyk. Výboru, podal následující o- pravu stanov a doporučení: Hlava II. Článek 2. Po větě končíci "pro běžící rok počínající 1. červencem", buďž přidáno: "Při pravidelné volbě mohou títo členové odevzdati počet hlasů ur- čený souhrnem jejich příspěvků za dva předešléholetí roky."

Hlava IV. Článek I. Buďž při- dáno po slovech "v němž se vol- ba odbyvá": "Výkonný Výbor k účelu tomu rozešle aneb uveřejní zároveň s vyzváním k nominaci a volbě jména všech jednotlivých členů k zvolení oprávněných."

Hlava V. (nová) Dozorčí Vý- bor a jeho povinnosti. — Článek I. Dozorčí výbor sestává se členů volených jak následuje: Členové Matice Vyššího Vzdělání zvolí tři členy ze středu všech jednotlivých členů, neb zástupců členských

spolků, při každé pravidelné volbě způsobem naznačeným v Hlavě IV. Článek I. Každý trvalý člen jest oprávněn ustanoviti jednoho neb více členů dozorčího výboru, jejichž výlohy sám ponese. Jed- noty, které se staly trvalými čle- ny, volí své zástupce do dozorčího výboru prostřednictvím sjezdů neb hlavních úřadovny.

Článek 2. Dozorčí výbor od- byvá schůzi jednou za rok v sídle Výkon. Výboru v třiceti dnech po výročí schůzi tétož. Určitý den schůze ustanoví Výkonný Výbor. Povinností dozorčího výboru jest vyšetřiti celé řízení Matice Vyšší- ho Vzdělání, prohlédnouti knihy, výkazy, listiny, a vůbec veškeru práci Výkonného Výboru, a členo- vě jeho podají zprávu členským spolkům a trvalým členům, jimž jsou zodpovědní. Výkonný Vý- bor tuto zprávu dozorčího výboru uveřejní nejméně ve třech česko- amerických časopisech.

Hlava VI. (nová) SJEZDY. Článek I. Sjezdy členů Matice V. V. odbyvají se na žádost podanou většinou hlasů členstva, aneb u- snesením Výkonného Výboru. V případě takovém Výkonný Výbor svolá sjezd provoláním, uveřejně- ným ve třech rozšířených česko- amerických časopisech, aneb za- sláním provolání přímo na čle- nstvo Matice, neb obojími způso- bem. Nejméně dva měsíce musí u- plynouti od svolání do zasedání sjezdu.

Článek 2. Každý člen Matice V. V. jest oprávněn účastniti se sjezdu a při jednání plný počet hlasů, ku kterým jest oprávněn- užívati. Spolky a jednoty mohou zvoliti a splnomocniti zástupce ze svého středu. Kde si spolek neb jednotlivý člen přeje splnomocnití jiného náhradníka, musí tento bý- ti členem Matice V. V. Výlohy s tím spojené platí si každý člen neb spolek sám.

Hlava V. staniž se Hlavou VII. Ve článku posledním "mohou se učiniti" buďž přidáno: "ve sjez- dech dle Hlavy VI. aneb".

Operavy stanov, jakož i odporu- čení výboru byly přijaty.

Dále byl podán a podporován návrh, aby zvolen byl dozorčí vý- bor do první pravidelné volby. Návrh ten byl přijat a sjezdem tímto zvoleni byli následující čle- nové dozorčího výboru: A. J. Čej- ka ze St. Louis, Mo., předseda; Jan Tlustý ze Cedar Rapids, Ia. a paní Milostena Burešová z O- mahy, Nebr.

Resolucí výbor oznámil koneč- né vypracování všech jemu svěře- ných resolucí, které ještě jednou byly pozorně vyslechnuty a ko- nečné sjezdem byly schváleny a přijaty v tom znění, jak sepsány a přiděleny jsou co část tohoto protokolu.

Usneseno zaslati blahopřejný přípis Čtrnáctému Sjezdu Jednoty Česko-Slovanských Podporujících Spolků, který má býti odbyván příští měsíc v Milwaukee a ro- něž má býti zvláštní přípis zaslán Jednotě Českých Dam a Jednotě Táboritů. Dále usneseno zaslati blahopřejný přípis sletu Sokol- stva, který bude odbyván v srpnu v Chicagu.

Na to přečteny byly dopisy od slečny Emmy Krislové z Lincoln, Neb., a od pana A. A. Tenopira z Tobias, Neb., poslehačů české stálie na státní universitě státu Nebraska v Lincoln, kteří upřímně děkovali Matici za dar knih "Dějiny českého národa" a "Ve- likání našich dějin" za výtečnou práci v českém oddělení universi- ty nebraské a nadšenými slovy blahopřáli Matici k dalšímu zdár- němu působení, ujišťující, že vy- znamenání, jakož se jim dostalo, budou si po celý život celice vá- žiti.

Pan Severa upozornil, že by by- lo záhodno a prospěšno navázati styky s různými vzdělávacími ú- stavy v české vlasti a pořádati přednášky pro vzdělávání lidu. Slečna Hrbkova navrhuje, by Ma- tice a její členové poskytovali ra- dy a pomocné ruky našim kraja- nům v dosahování občanského práva a poukazováno na prakti- cké výhody tétož. Zvláště chrá- něni Matiční mají na tuto záleži- tost býti upozorněni. Bylo usne- seno odkázati resolučnímu výbo- ru, aby tyto dva body vtělil v pří- slušná místa do sjezdových reso- lucí.

Prof. Šimek podal důležitý ná- vrh, dle něhož bylo sjezdem usne- seno, aby se od Matice dostalo podpory též takovým studentům,

kterí svůj akademický běh s ú- spěchem dokončili a přejí si pokračovati v odborných studiích (Combined Course). Návrh tento, týkající se rozšíření činnosti Matiční, byl přijat. Podobně byl přijat jednohlasně návrh, aby pa- matováno bylo na budoucí zajiště- ní Matice finančně nadačními, pří- spěvky a prodejem národního kol- ku. Resolučnímu výboru uloženo připravit to k resoluční na přípa- dném místě.

Na to čten byl následující pří- pis: Čtenému Vyk. Výboru a pá- nům zástupcům v sjezdu Matice V. V. — Věsteční! Vzhledem k tomu, že Matice ustanovená k se- brání sedmi tisíc pěti set dollarů prošla, aniž by skolektovaný ob- nos dostupil této výše, vidí se potřeba delší lhůty, aby pro pod- nik tento zajištěna býti mohla su- ma dvou tisíc pěti set dollarů ve smyslu podmiňované nabídky při- jaté a schválené Vyk. Výborem dne 7. března 1907. — V uvážení toho činí se tímto prodloužení lhů- ty na další dobu a očekává se, že v blízké době zahájena bude akce, aby obnos ten byl dosažen a tím i podnik tento pro budoucnost fi- nančně byl zajištěn. (Jméno se prozatím dle podmínek fipisů ne- uveřejňuje.) Prodloužení této nabídky bylo s povděkem přijato.

Pan Koráb po krátké řeči, v níž děkoval zástupcům a vyslovil u- spokojení nad zdarem sjezdu, vyz- vádal si propuštění, aby se mohl odebrati do schůze Velkorádu Č. S. P. S. Státu Iowa, která právě se měla odbyvati v Cedar Rapids. Po srdečném rozloučení vzdalil se pan Koráb, nesá pozdrav od sjezdu tohoto Velkorádu ČSPS. Státu Iowa.

S povděkem bylo přijato pozvá- ní od Iowa City Commercial Club ku odpůdnímu projížďce města v samohybech. Usneseno vysloviti klubu díky zvláštním přípisem.

Dále bylo jednohlasně usneseno, aby Matice poskytla podporu časopisu "Komenský" a byla ná- pomocnou při vydání českých učebnic pro universitní třídy při stálie českého jazyka.

Učinně bylo upozorněni, že mnoho spolků nevrátilo, ani neza- platilo národní kolky, které jim před nějakým časem byly poslány a nabídnuty k odkoupení. Usne- seno učiniti všeobecné upozornění v resoluční sjezdu, aby došla po- všimnutí oněch dotčených spolků.

Vzpomenuto bylo památky Kar- la Jonáše a resolučnímu výboru uloženo dáti v resoluční výraz smý- sleni tohoto sjezdu, aby koneč- no bylo dílo směřující k utěnění pa- mátky nezapomenutelného vůdce Čechů amerických, Karla Jonáše. Podobně i sbírka na pomník Je- frema D. Hrbka, který ehytá po- staviti Sdružení Vzdělávacích Klubů "Komenský", má býti čes- ké veřejnosti doporučena.

Na to předseda sjezdu pan Ant. J. Čejka ujal se slova a dojem- ným způsobem dal výraz úcty za- sloužilým mužům, kteří nás pře- dešli, zahrnuje v to Karla Jonáše, Vojtěcha Maška, J. Dusila, Jana Vosmeka a Jefrema D. Hrbka. Památce jejich vzdána byla čest povstáním.

Přítomnými zástupci bylo usne- seno vysloviti zvláštní díky úřed- níkům sjezdu a členům výborů za práce a obezřetl i správné vedení záležitosti sjezdových. Po té pře- dseda sjezdu p. A. J. Čejka zakon- čil sjezd případnými slovy, vyslo- vily své uspokojení nad vykona- ným dílem a blahopřeje Matici V. V. ku dalšímu úspěšnému půso- bění pro nejlepší zájmy a povzne- ní Čechů v Americe. Na to pro- hlášen sjezd za skončený.

A. J. ČEJKA, před. sjezdu. FR. PIPAL, tajemník sjezdu. Protokol k uveřejnění upravil JAN STĚPÁN, druhý taj.

JAK BYL GAPON ZAVRAZDĚN

Ruský revolucionář Bureev sdě- lil pařížskému dopisovateli "Ru- ského Slova" obsah zprávy, kte- rou inženýr Petr Rutenberg, zva- ný také Martin, podal ústřednímu komitétu ruských sociálních re- volucionářů o zavraždění Gaponu.

Rutenberg našel v Ozerkách vi- lu a na 28. března tam pozval ně- kolik přesvědčených přívrženců Gaponových. Gapon nabídl na zá- kladě své plně moei Rutenbergovi 100,000 rublů za vydání seznamu bojovné organizace. — "Vysel jsem," praví Rutenberg, "Gapo- novi naproti Gapon přijal mne se slovy: "Ty česče, ale nemáš k to-

mu odvahu." — "Váhám-li, je tím- věnna je o havra o osud svých sou- druhů, které jistě oběsi." — "Eh- co," pravil Gapon, "mohou se je- ště zochrániti."

Vkročili jsme do vily. Dělníci byli ukryti v malém pokoji prv- ního patra, dveře byly zamknuty. Slíbil jsem, že dveře otevru a ve- jdu k nim s Gaponem. Měl Gapo- nos úmysl odzbrojiti a svázati, poněvadž mohl klásti odpor; pak měl býti souzen.

Gapon vyšel první do pokoje, stál plášt a usedl na pohovku. Na nešťastí stála pohovka právě pře- de dveřmi, které jsem měl otevří- ti. Můj plán byl poněkud skrý- žen. Trochu zmaten přecházel jsem po pokoji. Gapon byl pře- svědčen, že jsme samotni a nebyl nijak opatrným v řeči. Dělníci mohli slyšeti všecko. — "Musíme skončiti. Proč se zdráháš? 25,000 rublů je už sumička." — "Rekl- jsi mi v Moskvě, že se nabízí 100,000 rublů," odvátli jsem. "Obá- vám se, že nás napálí, vezmou se- znamy a nezaplatí nic." — "Tato obava jest zbytečná. Přijď zejtra v 10 hodin k Zubatovu, můžes mu vše sdělit, zaplatí beze všeho. O- všem, nesmíš z opatrnosti odkrýti všechny karty. Evidně vše jest velmi jednoduché."

Poslyš, Gapon, jednoho dne zveři dělníci přece o tvých sty- cích s polieci." — "O tom nezve- ří nikdy." — "Dovědi-li se o tom, pak se také dovědi, že jsi převzal úkol, svěsti mne na dráhu provoka- ce a ke zradě bojovné organizace. Proto dal jsi se do organizace přimouti." — "O tom se nikdy nedovědi." — "A jestliže to všem sdělím?" — "Pak ti nebudou vě- řiti. Nemáš důkazů a svědků."

Právě jsem chtěl otevřiti dveře a říci: "Zde jsou moji svědkové!" když mne Gapon požádal, abych mu ukázal toaletní místnost. Tam stál na stráží soudruh, jenž měl zabrániti případnému Gaponovu pokusu o útěk. Gapon vyšel a strčil se se s dělníkem. Zoufalý vykřikl. Gapon chopil dělníka za límec. "Poslouheň nás." Pak sáhl dělníkovi na kapsu a zvolal: "Má revolver?" Vzal jsem mu revolver z kapsy a uschoval u se- be. Gapon zvolal: "Musíme jej usmrtiti!"

"Nyň otevřel jsem dveře, vedou- cí k dělníkům a pravil jsem: "Zde jsou moji svědkové!" Znamyť u- skočil Gapon nazpět. Dělníci sly- šeli vše. Gapon znal je všechny. "Co chcete učiniti, bratři?" vykřikl. — "MĚ, nejsme tvoji bra- tři." V několika okamžicích byl Gapon spoután. Čtěl se vyrvatí a volal: "Vše, co jsem mluvil, ne- ní pravda!" — "MĚ, rozumíš- jme všemu." Vyšel jsem z po- koje a slyšel jsem ještě Gapono- va slova: "Co jsem učinil, učinil jsem pro velké dílo. Učtíte mne- ve jméno minulosti!" Stále pev- něji stahovala se smyčka a v 7 ho- din bylo po všem."

Každý vám poví.

Všichni ti, kdož zkusili Severův Antiseptol, poji se v nepetržitou řadu těch, kdož ehváli tento an- tiseptický přípravek. Odporučují tento lék jako vyplachovací úst při volných, oteklých dásních, špatném dechu, zaníceném hrdlu a vykotlaných zubech. Při bolavém krku, v chorobách nosních a jako disinfekující prostředek ne- má rovná. Cena 25c za láhev; ve všech lékárnách. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Nová léká- na, fontana a pošta.

Vyhlašený pro přesnou přípra- vu receptů — všech lékařů. Veškeré léky americké i z Čech, za ceny nejlevnější. 6

NA ROHU 16. A WILLIAM ULICE.

Chas. H. Stiller vlastně vzorně zařízený

HOSTINEC

na rohu 13. a Howard ul.

Má na skladě vždy nejlepší impor- tované doutníky i domácí vína a likéry.

Starozáv ležák vždy na čepu. Chutný zákusek vždy po ruce. Zastavte se na jednu.

Předplatte se na "Pokrok," jen \$1.00 ročně

Zde jest, co dostanete. Zdarma Vám! Bytne naše zboží seznali, začleme Vám zdarma s první objednávkou dvou gallonů Hillerovy zdravotní zárukou zaručené koralky krásný příbor z 1. Hřtřlového skla. Příbor tento sestává a velké láhve naplně- né nejlepším vínem a šesti krásných výlohových skleniček. Zasláme na- šim oběratelům tento dar pouze s první objednávkou. Výtečná, zdravotní zárukou zaručená koralka samožitná bílá neb červená, kterou jiné obchody neprodávají levněji nežli za 4 dollary, prodáme vám za pouhé \$3.00. Dva gallony za pouhých 5 dollarů. Zasláme vám též ceník na vína a koralky za velkoobchodní ceny. Za tuto cenu dotaz vyplátno. Ještěž ani dráhy než za pravo- státního nezplaceného líhoviny nepřijímají, mohli zaslati \$1.00 na dopravu. Své obchody mají seřídit, jistou objednávkou velkoobchod- ními láhvi a vínem ve Spojených Státech. Všechny dopisy adresujte: HILLER LIQUOR CO., Dept. 1309 Farnam St., Omaha.

DR. JAMES W. NOVÁK. český zubní lékař. Continental Block — 15. a Douglas ul. Pokoj čis. 4 v rohu nad Berg Cloth- ing Co. — Office Phone: Douglas 077 — Residence Phone: South 788. Krajané z venkova, kteří nejsou s domácí prací zubnískou spokojeni, učiní dobře, když při návštěvě Omahy, zajdou k Dru. Novákovi, jenž za veškeré práce v oboru svém úplné ručí. 341f

FRANK YUN vlastní čistá a hojně zásobený řeznický a uzenářský obchod v čís. 2206 již. 16. ul. Omaha. Bohatý výběr čerstvého masa, nejlepší jakosti a za ceny nejlevnější. Veškeré výrobky uzenářské tósi se té nejlepší pověstí. Objednávky možno učiniti telefonem. Douglas 3422.

Václav Kozák, vlastní čistě zařízený řeznický a uzenářský závod 919 Bancroft ulice, Omaha. Zásoby čerstvého masa, jakož i vřidlké výrobky uzenářské jsou vždy té nejlepší jakosti. Zkuste koupiti u něho jednou a zajistě, že podruhé přijde- te zase. VÁC. KOZÁK, 919 Bancroft ulice. 201f

A. F. KUNCL. řezník a uzenář na 3. a William ul. Má vždy na skladě hojnou zásobu čerstvého masa a velký odděly na uzenářské jeho výrobky svědčí nejlepší o jeho znamenité jakosti. Tež u něj koupíte nejlepší mouku a grocerii všeho dru- hu. Váš starý známý. A. F. Kuncl. 404f

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku jest ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC. v čísle 1306 Farnam ulice. Pravá importovaná piva na čepu. PLEZEŇSKÉ z Měšťanského pivov- aru v Plzni v Čechách. Hobran Münch Bavaria pivo. Pivo Anheuser- Bush a světově známé Faust zleaklo rozslahou reputaci. Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaže. 401f

Farmy na prodej v Boone okrese, Nebraska. 100 akrů, nalézající se 5 mil západně od Cedar Rapids, a tu- řez vzdálenost od Primrose, blízko české osady, dobře umístěných v úrodném farmářském okolí. 100 akrů nalézá se pod pluhem, 30 a- krů je pastura, 20 akrů louky, 10 akrů alfalfy, oploštěná, dobrá půda, která je dobře vzdělána a dala hojnou úrodu tohoto roku. Vedle toho jsou tu různá zlepení. Na farmě nalézá se dobrá jednoposcho- dová obydlí stavení, v rozměru 24x26, s přístavkem 12x12, harna 14x20, špěchar 16x28, dobrá studna, která dává hojnost vody, větr- ník, velká kůň a cisterna. Cena \$8,000, na mírné podmínky. — 2-262 G. C. GOODRICH, majitel. Cedar Rapids, Nebr.

Nejlepším útulkem, pro krajaný do Omahy na návštěvu zavítávám, jest bez odporu HOTEL PRAHA na rohu 13. a William ul. Josef Vaško, nynější majitel, celý vnitřek budovy nově vypravil a vše- cky pokoje úplně novým nábytkem opatřil. Vzorá a čistě vedená če- ská kuchyně, poskytne i těm nevybíravějším úplné uspokojení, tak že krajané mohou býti ubezpečeni, e nikde v celém městě tak levná a po- hodlné pohostění nebudou. V moderně a vzorně řízené hostinské místno- sti dostane se všem té nejlepší obsluhy. V úctě JOSEF VAŠKO. 511f